



Co přinesl nástup rozhlasu?

Vzdělávací cíl: Žáci si pomocí pramenů spojených s počátkem rozhlasu v ČSR kladou otázky po dopadech technologické inovace na život lidí a uvědomují si, jak nástup rozhlasu ovlivnil společnost.

Klíčová slova: technika, masová kultura, dějiny médií, trvání a změna, otevíráme otázku

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (2 min.)

Prohlížení fotografie s pomocí lupy, čtení popisky.

Na snímku jsou zachyceni lidé, kteří poslouchají vysílání Československého rozhlasu z rozhlasového autobusu. Tato informace není žákům dostupná. Snaží se situaci na snímku porozumět i bez znalosti kontextu.

2 ANALÝZA FOTOGRAFIE / OZNAČOVÁNÍ PRVKŮ (5 min.)

Označování důležitých prvků na fotografii a jejich popis.

V centru pozornosti je sročení lidí na snímku. Učitel podněcuje pozornost: ? Co dělají lidé na snímku? Žáci si všimají i dalších detailů: automobily, bicykly, morový sloup, budovy a nápisy na budovách.

3 POPIS DĚNÍ NA FOTOGRAFII (5 min.)

Formulování í hypotézy ohledně situace, kterou fotografie zachycuje. Odpovídání na otázku na základě předchozí analýzy snímku: ? Proč se zde lidé shromáždili?

Žáci nemají v této fázi dostatek informací, a tak mohou formulovat mylné hypotézy (volební mítink, prodejní akce aj.). To ale nevádí. Rozvíjí přitom historickou představivost, návazně pak hypotézy revidují.

4 ZKOUMÁNÍ DALŠÍCH PRAMENŮ (8 min.)

Poslech dvou záznamů z počátků Československého rozhlasu. Zkoumání dalších fotografií v doplňkové galerii.

5 DOPLNĚNÍ HYPOTÉZY (5 min.)

Doplňování nově zjištěných informací do fotografie či do textového pole. Upravování původní odpovědi na otázku: ? Proč se zde lidé shromáždili?

6 INTERPRETACE PRAMENŮ (5 min.)

Žáci na základě předchozí analýzy fotografie a dalších pramenů odpovídají na závěrečné otázky: ? Jak se změnil každodenní život lidí s nástupem rozhlasu?

? Na co byste se chtěli zeptat lidí na náměstí?

Žáci by mohli postřehnout, že s rozhlasem se výrazně zpřístupnily informace, dostupnější byla i kultura a zábava (třeba sport). Lidé mohli vysílání poslouchat doma při práci či odpočinku, nemuseli trávit čas čtením novin či chozením na koncerty. Přisun informací se zrychlil, nebylo nutné čekat, co o dnešních událostech napíše zítřejší noviny. Díky rozhlasu se lidé mohli z vlastního bytu pomyslně přenést do jiného prostoru (koncertní síně, cizí země nebo na sportovní zápas atp.).

Další možnosti zapojení do výkladu:

Učitel může žáky vést k hlubší reflexi dopadu technologických inovací na každodenní život a k srovnání rozhlasu s nástupem televize a později internetu. Může přitom využít i rodinnou paměť. Žáci se mohou ptát rodičů a prarodičů, co pro ně znamená či znamenal rozhlas.